

Posem per cas que a mi –o qual-
sevol de vosaltres, amics i ami-
gues lectors– ens passa pel cap
de fer-nos un vestit nou, perquè el que
teníem se'ns ha fet vell o no ens acaba
de fer el pes. Després de mirar-nos-ho
bé, n'encarreguem un al nostre gust
al sastre o a la modista. Prudents i
discrets com som, ja li demanem un
vestit que càpiga en el seu catàleg,
que sigui capaç de fer. No li demanem
la lluna ni potser exactament el que
voldríem, sinó un encàrrec que ens
pugui arribar a servir. El sastre rep el
nostre encàrrec, retalla una mica per
aquí, afegeix una mica per allà, en
canvia unes quantes coses, en retoca
el color... Algunes d'aquestes modifi-
cacions ens les va consultant i ens anem
posant més o menys d'acord, però en
algunes altres tira pel dret. Al final ens
presenta, per obtenir el nostre con-
sentiment, un vestit que no
és ben bé el que li havíem
encarregat, que ens tiba per
aquí, que té un color una
mica aigualit, però comptat
i debatut li diem que, vinga
va, ens el quedem. No és el
que havíem encarregat –ell
ens diu que aquell no ens el
pot servir, que li queda fora
del catàleg–, però potser
perquè ens sembla millor
que el que teníem, potser
perquè hem quedat esgotats
de discutir amb ell li
diem que ens el quedem.
Sense entusiasme, sense
grans castells de focs, però
el donem per bo.

Com el lector deu haver
endevinat, la historieta precedent és
una mena de paràbola sobre l'elabo-
ració de l'Estatut de Catalunya. Primer
el Parlament de Catalunya fa un encàr-
rec per amplíssima majoria –un encàr-
rec enraonat, dins el catàleg d'allò
que sembla possible en l'Espanya de
les autonomies–, després el sastre
del Congrés dels Diputats espanyol hi
clava unes quantes retallades, i al final
els catalans n'aproven el resultat per
referèndum, potser sense entusiasme,
però amb una majoria políticament i
jurídicament suficient. Ens ensenyen el
vestit que n'ha quedat, ens el mirem
amb més o menys escepticisme, però
al final –vinga, va– decidim que malgrat

El vestit nou

Vicenç
Villatoro

Escriptor

tot ens el quedem. El problema és que
la historieta no s'ha acabat aquí. Que la
historieta continua.

Molt bé, vosaltres o jo, resignadament
o alegrement, hem donat el vist-i-plau al
vestit que ha quedat, tot i que no era
el que nosaltres havíem encarregat.
Què hi farem. Però resulta que ara ens
diuen que fins i tot el vestit que vam

tornar a preguntar. Me n'han de dema-
nar una altra vegada la conformitat. I,
segons com quedi el vestit després de
la tintoreria, pot ser perfectament que
ja no m'interessi. Que els demani ama-
blement que se'l confitin i en tot cas
que no penso pagar-ne la factura.

Tornem de la faula a la realitat. Jo vaig
votar que sí a un Estatut. I els catalans
vam dir que sí a aquell Estatut, amb
una majoria políticament i jurídicament
suficient. Aquest sí valia per a aquell
Estatut. Si canvien l'Estatut, el sí ja no
val. Ens ho han de tornar a demanar.
Si el Constitucional retoca l'Estatut,
s'ha de fer un altre referèndum, perquè
vam donar el vist-i-plau a un producte i
ens en serveixen un altre. Per poc que
toquin, per poc que retallin, per poc que
interpretin, ens ho han de tornar a dema-
nar. Perdoneu que per dir una cosa tan
simple hagi fet servir una paràbola. Ho

he fet només per una raó:
de vegades hi ha demandes
que es presenten com si
fossin l'expressió d'un naci-
onalisme radical i de fet són
expressions només de la
lògica democràtica i del sen-
tit comú comercial. Dir que
si retoquen l'Estatut s'ha
de convocar un referèndum
no és cap radicalitat naci-
onalista. És l'aplicació de la
lògica democràtica i de la
lògica mercantil. No havíem
quedat que en democràcia
la font de la legitimitat és
el que diuen els ciutadans a
les urnes? No havíem estab-
lert que als catalans no
se'ls pot imposar una llei

"Si el Constitucional toca l'Estatut, ni que sigui una mica, el referèndum que vam fer no val i se n'ha de convocar un altre."

acceptar tenia pendent una passada
per la tintoreria. I que quan ens el
serveixin de veritat, per fer-lo servir,
potser resultarà que és d'un altre color,
d'una altra talla i d'una altra forma. No
respecte al que havíem encarregat, sinó
fins i tot respecte al que vam acceptar
quan ens ho van preguntar. Ara resulta
que el vestit que ens proposen que ens
quedem no és el que havíem acceptat.
Què li diríem, vosaltres i jo, al sastre en
qüestió? Doncs jo li diria que abans de
quedar-me el vestit sortit de la tintore-
ria del Constitucional me'l vull tornar a
mirar. Que vaig dir que sí a un vestit, fa
un temps, però que si canvien el vestit
el meu sí ja no serveix. M'ho han de

que reguli la seva autonomia si ells no
hi donen el vist-i-plau (per això es pre-
veu un referèndum al final del procés
estatutari)? Doncs si el Constitucional
toca l'Estatut, ni que sigui una mica, el
referèndum que vam fer no val i se n'ha
de convocar un altre.

Vam demanar un vestit nou, amb
realisme i seny. Ens en van oferir un
de més estret i de colors aigualits. Així
i tot, el vam acceptar. Ara no el poden
canviar sense demanar-nos si accep-
tem el vestit nou o no. Perquè si no ens
ho demanen, ens podrien acabar col-
locant un antic model de molt èxit, el
famos vestit nou de l'emperador. Aquell
que, ben mirat, et deixa a pèl.